

SPIS AKTÓW

I. Zjazd przedstawicieli wielkich miast w Gdańsku — Zjazd stanów Prus Królewskich w Elblągu 15 III 1489

1. A. Sztum, 3 I 1489
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, do gdańszczan w sprawie listów króla, Kościeleckiego i komisji rozjemczej o granice z w. mistrzem na Mierzei Wiślanej (reg.). 1
2. B. Kraków, 2 II 1489
Kazimierz Jagiellończyk wzywa mandatem gdańszczan do obeślania zjazdu stanów w Elblągu w dniu 15 III 1489 (reg.). 2
3. C. Gdańsk, 6—12 II 1489
Reces zjazdu przedstawicieli wielkich miast. Spór o prawo składu m. Torunia i wywóz ryb z Prus przez obcych kupców; sprawa zamku świeckiego i jednolitych miar. Zatargi o Mierzeję Wiślaną i połów ryb na Zalewie. Częściowe zawieszenie toruńskiego prawa składu na 10 lat. 2
4. D. Frombork, 15 II 1489
Kapituła fromborska upoważnia Jana Polena, wikariusza katedralnego, do rokowań z gdańszczanami (reg.). 11
5. E. Inowrocław, 4 III 1489
Mikołaj Kościelecki, prepozyt włocławski i starosta inowrocławski, wzywa gdańszczan na zjazd w Elblągu w dniu 15 III 1489 11
6. F. Inowrocław, ok. 15 III 1489
Tenże do nieznanego odbiorcy o listach królewskich wysłanych do w. mistrza w sprawie pomocy przeciw Tatarom 12
7. G. S. l., przed 15 III 1489
Biskup pomezański Jan IV skarży się wielkim miastom Prus Królewskich na służbę starosty malborskiego Zbigniewa Tęczyńskiego, która narusza uprawnienia biskupstwa 12
- 8.* H. Kraków, 15 III 1489
Kazimierz Jagiellończyk do gdańszczan w sprawie zagrożenia kraju przez wojska węgierskie (reg.). 13
9. I. Frombork, 15 III 1489
Kapituła fromborska upoważnia Marka Eckhardta, wikariusza katedralnego, do rokowań z wysłannikami gdańskimi na zjeździe w Elblągu (reg.). 13

XIV

10. J. Elbląg, 15—18 III 1489

Reces zjazdu. Posłowie króla wzywają stany do udzielenia pomocy do walki z Turkami i Tatarami. Rycerstwo zamierza uchwalić podatek, miasta domagają się ponownego zjazdu z powodu nieobecności Warmii, co zostaje uchwalone. Sprawa zatargów klasztoru oliwskiego z wojewodą pomorskim i biskupa pomezańskiego z starostą malborskim, komisji rozjemczej o granice na Mierzei Wiślanej i uprawnień Mikołaja Bażyńskiego na posiadanie Dzierzgonia 13

11. K. Gdańsk, po 15 III 1489

Gdańszczanie do torunian w sprawie zamku gnieńskiego i zjazdu w Piotrkowie 24

II. Rokowania w Braniewie 2 IV 1489

12. A. Braniewo, 2 IV 1489

Protokół w języku łacińskim i niemieckim rokowań posłów Kazimierza Jagiellończyka z kapitułą warmińską i miastem Braniewem w sprawie elekcji Łukasza Watzenrodego na biskupstwo warmińskie, niezgodnej z wolą króla 26

13.* B. Frombork, 4 IV 1489

Kapituła fromborska upoważnia Grzegorza Seghera, wikariusza katedralnego, do rokowań z gdańszczanami (reg.). 39

III. Zjazd w Tczewie 26 IV 1489

14. A. Kraków, 25 IV 1489

Mandat Kazimierza Jagiellończyka do gdańszczan w sprawie wypłaty należności sędziom ziemskim w Prusach 39

15. B. Toruń, przed 26 IV 1489

Instrukcja rady toruńskiej dla Henryka Krugera i Bertrama von Allen na zjazd stanów w Tczewie w dniu 26 IV 1489 40

16. C. Tczew, 26—30 IV 1489

Reces zjazdu. Skarga delegatów Warmii na próbę pogwałcenia przez króla przywilejów kościoła warmińskiego; odnowienie postanowień konfederacji toruńskiej z r. 1485 między stanami a wysłannikami Warmii. Odmowna decyzja stanów co do uchwalenia pomocy dla króla z powodu naruszania przez niego przywilejów, szczególnie warmińskich 41

17. D. Tczew, 30 IV 1489

Stany pruskie proszą Kazimierza Jagiellończyka o potwierdzenie wyboru Łukasza Watzenrodego i zachowanie przywilejów biskupstwa warmińskiego 54

18.* E. Frombork, 6 V 1489

Kapituła fromborska upoważnia Grzegorza Seghera, wikariusza katedralnego, do rokowań z gdańszczanami (reg.). 56

IV. Zjazd w Grudziądzu 31 V 1489

19. A. Toruń, przed 7 V 1489
Posel Kazimierza Jagiellończyka, Maciej ze Służewa, wzywa stany pruskie, aby udzieliły królowi pomocy w walce z wrogami Korony i Prus 56
 20. B. Toruń, 7 V 1489
Torunianie donoszą gdańszczanom o poselstwie Macieja ze Służewa, posła królewskiego, w sprawie zagrożenia Prus przez wroga (reg.). 57
 21. C. Chojnice, 15 V 1489
Rada miasta Chojnic donosi gdańszczanom o wieściach z Korony dotyczących koncentracji wojsk królewskich i ich wysłania do Prus (reg.). 58
 22. D. Golub, 18 V 1489
Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan na zjazd stanów w Grudziądzu w dniu 30 V 1489 (reg.). 58
 23. E. Toruń, 19 V 1489
Torunianie do gdańszczan o przekazaniu treści królewskiego poselstwa członkom rady pruskiej; skargi na utrzymywanie stosunków handlowych z Bydgoszczą przez kupców gdańskich 58
 24. F. Kraków, 23 V 1489
Mandat Kazimierza Jagiellończyka o wysłaniu wojsk pod dowództwem Jana Jasieńskiego do Prus Królewskich i udzieleniu im wszelkiego poparcia w miastach i zamkach pruskich 60
 25. G. Toruń, 26 V 1489
Torunianie skarżą się gdańszczanom na utrzymywanie ciągłych stosunków handlowych przez kupców gdańskich i statki litewskie z Bydgoszczą, żądając wydania stanowczego zakazu w tej sprawie 61
 26. H. Kraków, 29 V 1489
Kazimierz Jagiellończyk oznajmia stanom pruskim, że udzieli odpowiedzi ich najbliższemu poselstwu na wszelkie sprawy, zwłaszcza kościoła warmińskiego 62
 27. I. Grudziądz, 31 V—2 VI 1489
Reces zjazdu. Sprawa wojsk zaciężnych, które król wysyła do Prus i wybór poselstwa stanów do króla; kwestia obsady biskupstwa warmińskiego i wolności spławu wiślanego (reces gdański) 63
 28. J. Grudziądz, 31 V—2 VI 1489
Instrukcja dla poselstwa stanów do króla (reces fromborski) 73
- V. Zjazd stanów województwa pomorskiego w Starogardzie 18 VI 1489
29. A. Nowe, 12 VI 1489
Jan Jasieński, starosta nowski i dowódca wojsk królewskich, skarży się gdańszczanom na m. Chojnice, które nie wpuściło wojsk królewskich; prosi o radę (reg.). 75

XVI

30. B. Elbląg, 12 VI 1489
Elblążanie do gdańszczan w sprawie strat wyrządzanych miasteczkom pomorskim przez wojska królewskie 75
31. C. Nowe, 15 VI 1489
Jan Jasieński, starosta nowski i dowódca wojsk królewskich, do gdańszczan o spotkaniu z nimi w Subkowach w dniu 17 VI 1489 (reg.). 76
32. D. Starogard, 18 VI 1489
Przedstawiciele stanów województwa pomorskiego na zjeździe w Starogardzie wyjaśniają Janowi Jasieńskiemu, dowódcy wojsk królewskich, dlaczego m. Chojnice nie wpuściło jego oddziałów; wysłanie poselstwa do króla przez stany pruskie 76
33. E. Toruń, 18 VI 1489
Torunianie donoszą gdańszczanom, że udzielią odpowiedzi w sprawie stanowiska małych miast pomorskich wobec zaciężnych wojsk królewskich po rozmowie z Mikołajem Bażyńskim; kwestia poselstwa stanów do króla 77
34. F. Toruń, 24 VI 1489
Ci sami wyjaśniają gdańszczanom, że wojska królewskie zostały przysłane do Prus dla ewentualnej obrony przed królem węgierskim; kwestia ich odwołania w najbliższej przyszłości 79
35. G. Chojnice, 29 VI 1489
Rada miasta Chojnic do gdańszczan o uchwaleniu podatku dla króla na zjeździe w Starogardzie (reg.). 80
36. H. Kraków, 30 VI 1489
Mandat Kazimierza Jagiellończyka do miasta Chojnic nakazujący wypuszczenie wojsk królewskich pod dowództwem Garbacza Jasieńskiego (reg.). 81

VI. Poselstwo w Krakowie 21 VII 1489

37. A. Toruń, 4 VII 1489
Jerzy Bock i Henryk von Suchten, wysłannicy gdańscy, donoszą radzie gdańskiej o odrębnym poselstwie rycerstwa ziemi chełmińskiej do króla obiecującym mu udzielenie pomocy oraz oddanie decyzji w sprawie obsady biskupstwa warmińskiego 81
38. B. Toruń, 9 VII 1489
Ci sami donoszą radzie gdańskiej o ich dalszym oporze przeciw udzieleniu królowi pomocy, co opóźnia wysłanie poselstwa do Korony; Andrzej z Boroszewa zamierza udać się do króla i w imieniu rycerstwa pomorskiego złożyć obietnicę pomocy 82
39. C. Toruń, 13 VII 1489
Ci sami proszą radę gdańską o instrukcję, jak mają usprawiedliwić się przed królem ze swego opozycyjnego stanowiska w kwestii udzielenia mu pomocy, którą zamierzają udzielić pozostali przedstawiciele stanów; stanowisko małych miast pomorskich 83

40. D. Toruń, 20 VII 1489
Torunianie do gdańszczan o przybyciu poselstwa królewskiego w osobach Piotra Myszkowskiego i Wojciecha Ksińskiego w sprawie obsady biskupstwa warmińskiego 85
41. E. Chojnice, 24 VII 1489
Rada miasta Chojnic do gdańszczan o rokowaniach z wysłannikami królewskimi Górskim i Jasińskim w sprawie wpuszczenia ich wojsk (reg.). 87
- 42.* F. Malbork, 24 VII 1489
Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, do gdańszczan w sprawie pociągania przez króla do szarwarku wszystkich wsi na Wielkich Żuławach, w ich liczbie i wsi Ostaszewo 88
43. G. Kraków, 21—27 VII 1489
Reces poselstwa stanów do króla. Kwestia udzielenia przez Prusy pomocy na walkę z Turkami i częściowe zasłanianie się przez posłów przywilejami z wyjątkiem posłów rycerstwa pomorskiego; sprawa obsady biskupstwa warmińskiego i oporne stanowisko króla wobec osoby Łukasza Watzenrodego oraz poselstwa członków kapituły warmińskiej. Odroczenie decyzji w sprawie pomocy dla króla do zjazdu stanów w Tczewie, spór o toruńskie prawo składu; sprawa stanowiska Zakonu Krzyżackiego wobec obsady biskupstwa warmińskiego i kontaktów kapituły warmińskiej z królem węgierskim 88
- 44.* H. Kraków, 28 VII 1489
Mandat Kazimierza Jagiellończyka do mieszkańców ziemi chełmińskiej o uiszczanie opłat w zbożu należnych biskupowi chełmińskiemu w miejsce dziesięciny (reg.). 113

VII. Zjazd w Grudziądzu 23 VIII 1489

45. A. Chojnice, 3 VIII 1489
Rada miasta Chojnic do gdańszczan o zabranii bydła przez Jasińskiego i wynikach poselstwa stanów u króla, przekazanych przez Górskiego, starostę człuchowskiego (reg.). 114
46. B. Sztum, 7 VIII 1489
Jan Tolk i Tileman Höger do rady toruńskiej o naradach z Mikołajem Bażyńskim, wojewodą malborskim, w sprawie zwołania zjazdu stanów 114
47. C. Debrzno, 11 VIII 1489
Jan Jasiński, starosta nowski i dowódca wojsk królewskich, do gdańszczan w sprawie rek wizycji bydła chojniczan i jego częściowego zwrotu (reg.). 116
48. D. S. I., 12 VIII 1489
Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan na zjazd stanów w Grudziądzu w dniu 23 VIII 1489 (reg.). 116
- 49.* E. Malbork, 22 VIII 1489
Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, do gdańszczan w sprawie obsadzenia gospodarstwa chłopcy Hansa Wolfa z Lichnowów 116

XVIII

50. F. Grudziądz, 23—25 VIII 1489
 Reces zjazdu rady pruskiej. Relacja z poselstwa stanów u króla w Krakowie; poselstwo wysłannika Łukasza Watzenrodego z prośbą o poparcie go przez stany u króla; wysłanie listu do króla z prośbą o uznanie Łukasza Watzenrodego biskupem warmińskim . . . 117

- 51.* G. Toruń, 7 IX 1489
 Torunianie do gdańszczan ze skargą na ciągle frachtowanie statków gdańskich i litewskich w Bydgoszczy, sprzeczne z przywilejami Hanzy i Prus 126

VIII. Zjazd w Tczewie 29 IX 1489

52. A. Toruń, 13 IX 1489
 Torunianie do gdańszczan w sprawie sporów Bernta Ulricha i Małgorzaty Hanemann, które mają być rozstrzygnięte na zjeździe w Tczewie dnia 29 IX 1489 (reg.). 128

53. B. Toruń, 16 IX 1489
 Ci sami donoszą gdańszczanom o powrocie poselstwa stanów od króla, który udzielił odpowiedzi przez swoich posłów na zjeździe w Tczewie w dniu 29 IX 1489 128

54. C. Toruń, 19 IX 1489
 Ci sami proszą gdańszczan o przysłanie posłów do Tczewa już na dzień 26 IX 1489, aby przed zjazdem doprowadzić do zlikwidowania rozłamu powstałego wśród części stanów 129

55. D. Tczew, 30 IX 1489
 Henryk Falke i Jerzy Mant, wysłannicy gdańscy, donoszą radzie gdańskiej, że posłowie królewscy wezwali stany do udzielenia pomocy na walkę z Turkami (reg.). 130

56. E. Tczew, 2 X 1489
 Ci sami donoszą radzie gdańskiej, że udzielenie odpowiedzi posłom królewskim przez stany zostało niespodziewanie odroczone (reg.). 131

57. F. Gdańsk, 2 X 1489
 Rada gdańska odpowiada Henrykowi Falke i Jerzemu Mantowi, że z obawy przed zamieszkami wśród gminu nie przekazała mu polecenia króla w sprawie uchwalenia pomocy 131

58. G. Tczew, 29 IX—3 X 1489
 Reces zjazdu. Posłowie króla domagają się udzielenia pomocy na walkę z Turkami i Tatarami; stany przeforsowują przyjęcie posłów Łukasza Watzenrodego, usprawiedliwiających jego postępowanie. Rozbieżność poglądów wśród przedstawicieli rycerstwa i miast co do uchwalenia pomocy. Stany chcą na koniec dać pomoc pod warunkiem, że król nie użyje jej przeciw Warmii; kwestia naruszania przywilejów pruskich i prawa składu toruńskiego . . . 132

IX. Zjazd w Grudziądzu 3 I 1490

- 59.* A. Radom, 9 XI 1489
 Mandat Kazimierza Jagiellończyka do gdańszczan o dostarczenie faszyny dla umocnienia zniszczonych tam na Wielkich Żuławach 160

60. B. Radom, 21 XI 1489
Mandat Kazimierza Jagiellończyka do przedstawicieli stanów pruskich i koronnych polecający zbadanie granicy z Zakonem na Mierzei Wiślanej i kwestii opłat z połowu kutłami 161
61. C. Golub, 19 XII 1489
Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan na zjazd stanów w Grudziądzu w dniu 3 I 1490 (reg.). . . . 163
62. D. Grudziądz, 3—5 I 1490
Reces zjazdu. Sprawy komisji dla sporów z Zakonem z udziałem panów polskich, spłaty Czoła, komisarzy królewskich i uchwalenia podatku dla króla z udziałem Warmii. Kwestia szarwarków na Żuławach, obsady biskupstwa chełmińskiego i nominacji dostojników pruskich przez króla 163

X. Zjazd w Grudziądzu 27 II 1490

63. A. Golub, 8 I 1490
Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa torunian na zjazd stanów do Grudziądza w dniu 7 II 1490 (reg.). 172
64. B. Golub, 10 I 1490
Tenże do gdańszczan w tej samej sprawie (reg.). 173
- 65.* C. Sztum, 13 I 1490
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom o rokowaniach z żoną Sebastiana Legendorfa w sprawie przejęcia zamku gniewskiego przez stany; skarga na ludzi starosty malborskiego Zbigniewa Tęczyńskiego (reg.). 173
66. D. Toruń, 19 I 1490
Torunianie donoszą gdańszczanom, że przedstawiciele ziem wbrew woli miast wezwali na zjazd delegatów Warmii bez wiedzy Łukasza Watzenrodego; poselstwo do biskupa chełmińskiego wysłano bez udziału delegatów toruńskich 174
67. E. Gdańsk, po 19 I 1490
Gdańszczanie radzą torunianom, aby nie zwoływać zjazdu stanów i delegatów Warmii bez wiedzy Łukasza Watzenrodego; należy wysłać poselstwo stanów do Lidzbarka Warm. 176
- 68.* F. Malbork, 22 I 1490
Namiestnicy zamku malborskiego wyjaśniają gdańszczanom bezpodstawność skarg Mikołaja Bażyńskiego na ich ludzi; skarżą się na wykroczenia poddanych Bażyńskiego 177
69. G. Golub, 29 I 1490
Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, donosi Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, o odwołaniu zjazdu stanów w Grudziądzu, który miał się odbyć w dniu 7 II 1490 (reg.). . . 179
70. H. Golub, 9 II 1490
Tenże zawiadamia gdańszczan o przełożeniu terminu zjazdu w Grudziądzu na dzień 26 II 1490 (reg.). 179

XX

71. I. Grudziądz, 27—28 II 1490
 Reces zjazdu. Kwestia uchwalenia podatku dla króla i wysłania poselstwa do biskupa warmińskiego. Ta ostatnia upada z powodu braku środków pieniężnych na wysłanie posłów. Sprawy pogroźek starosty malborskiego i glejtu dla opata cysterskiego z Doberan 179

XI. Zjazd w Grudziądzu 20 VI 1490

72. A. Grodno, 2 III 1490
 Mandat Kazimierza Jagiellończyka do przedstawicieli stanów pruskich i starosty malborskiego polecający rozstrzygnięcie sporów z Zakonem o granice na Mierzei Wiślanej i kutle w dniu 24 VI 1490 (reg.). 186
73. B. Lublin, 28 III 1490
 Królewicz Jan Olbracht donosi Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, o stanie spraw pruskich i warmińskich na dworze królewskim 186
74. C. Królewiec, 8 IV 1490
 Rada miasta Królewca do gdańszczan w sprawie zahamowania handlu obcych kupców, zwłaszcza norymberskich i szkockich, na terenie Prus (reg.). 188
- 75.* D. Puck, 13 IV 1490
 Otton Szumiłowski, starosta pucki i osiecki, do gdańszczan w sprawie zatargu ich obywatela z chłopem z Ciechocina (reg.). 189
76. E. Toruń, 19 IV 1490
 Torunianie do gdańszczan w sprawie wyników poselstwa do biskupa warmińskiego; konieczność zwołania zjazdu stanów 189
77. F. Toruń, 27 IV 1490
 Ci sami do gdańszczan w sprawie odroczenia rokowań z biskupem warmińskim przez Mikołaja Bażyńskiego, wojewodę malborskiego; kwestia „psich guldenów“ oraz wapna do naprawy budynków w Toruniu 190
- 78.* G. Kraków, 24 V 1490
 Mandat Kazimierza Jagiellończyka do gdańszczan polecający wypłacenie kwitancji Rafała Leszczyńskiego tylko w węgierskich, a nie w reńskich florenach 191
79. H. Golub, 24 V 1490
 Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan na zjazd w Grudziądzu w dniu 20 VI 1490 (reg.). 192
80. I. Golub, 24 V 1490
 Tenże do Mikołaja Wulkowskiego, wojewody pomorskiego, w tej samej sprawie (reg.). 192
- 81.* J. Królewiec, 4 VI 1490
 Jan von Tieffen, wielki mistrz, do Łukasza Watzenrodego, biskupa warmińskiego, w sprawie założenia kaplicy w Sterławkach, parafia Czarne (reg.). 193

- 82.* K. Kraków, 4 VI 1490
Kazimierz Jagiellończyk poleca gdańszczanom, aby wydali sędziom ziemskim na Pomorzu pieniądze i sukno, przyznane im kwitancją królewską 193
83. L. Toruń, 5 VI 1490
Torunianie donoszą gdańszczanom o projektowanym zwołaniu zjazdu stanów do Grudziądza na dzień 20 VI 1490; sprawa zjazdu Hanzy w Anglii 194
- 84.* M. Królewiec, 11 VI 1490
Jan von Tieffen, wielki mistrz, przesyła Łukaszowi Watzenrodemu, biskupowi warmińskiemu, w darze konie i ofiaruje się z pomocą 195
85. N. Toruń, 12 VI 1490
Torunianie do gdańszczan w sprawie ograniczenia handlu Szkotów i innych wędrownych kupców (reg.). 196
86. O. Grudziądz, 20—21 VI 1490
Reces zjazdu. Sprawa odzyskania łaski króla, wyników poselstwa do biskupa warmińskiego, obniżania wartości monety, ordynacji dla czeladzi i rzemieślników oraz swobody handlu Mazowszan; odroczenie wszystkich spraw do następnego zjazdu 196
87. P. Frombork, 21 VI 1490
Kapituła fromborska do gdańszczan w sprawie wapna dla umocnienia katedry fromborskiej (reg.). 203
- 88.* Q. Puck, 3 VII 1490
Oton Szumiłowski, starosta pucki i osiecki, do gdańszczan w sprawie sporów z klasztorem oliwskim o połowy ryb w Zatoce Puckiej oraz uwięzienia kilku rybaków przez cystersów oliwskich (reg.). 203
- 89.* R. Sztum, 14 VII 1490
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, do gdańszczan w sprawie sporów między służącymi starościны gniewskiej a bakalarzem w Gniewie (reg.). 204

XII. Zjazd w Grudziądzu 27 VII 1490

90. A. Grudziądz, 27—29 VII 1490
Reces zjazdu. Poseł królewski wzywa do uchwalenia podatku na powstrzymanie najazdu tureckiego i tatarskiego: odroczenie tej kwestii do zjazdu po żniwach; sprawa interwencji Kazimierza Jagiellończyka u króla angielskiego w interesie Hanzy. . . . 204

XIII. Zjazd w Tczewie 7 IX 1490

91. A. Toruń, 22 VIII 1490
Mikołaj Kościelecki, prepozyt włocławski, oznajmia gdańszczanom o zwołaniu w Koronie i Prusach pospolitego ruszenia na dzień 14 IX 1490 do Bóbrki przeciw Turkom i wojewodzie mołdawskiemu, wzywa do wysłania wozów z żywnością i pieszymi i zwołuje zjazd stanów do Tczewa na dzień 7 IX 1490 (reg.). 211

XXII

92. B. Starogród, 26 VIII 1490
Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, do miasta Helu w powyższych sprawach (reg.). 211
93. C. Tczew, 7—11 IX 1490
Reces zjazdu. Poseł królewski wzywa do udzielenia pomocy zbrojnej w walce z Turkami i uchwalenia podatku; stany, zwłaszcza miasta, protestują przeciw zwoływaniu zjazdów przez wysłanników z Korony i żądaniu udzielenia zbrojnej pomocy za granicami Prus. Decyzja o zwołaniu ponownego zjazdu stanów; poselstwo Łukasza Watzenrodego 211
- 94.* D. Kraków, 30 IX 1490
Kazimierz Jagiellończyk zezwala Janowi Sokołowskiemu, staroście grudziądzkiemu, na wykup wioski Zblewo będącej w zastawie u gdańszczanina Jana Sinckuserra (reg.). 242

XIV. Zjazd w Grudziądzu 10 X 1490

95. A. Toruń, 4 X 1490
Torunianie donoszą gdańszczanom o zjeździe w Piotrkowie w dniu 21 X 1490; radzą wysłać tam poselstwo stanów ze zjazdu grudziądzkiego z dnia 10 X 1490 225
96. B. Grudziądz, 10—14 X 1490
Reces zjazdu. Kwestia uchwalenia podatku dla króla i wysłania do niego poselstwa; sprawa biskupstwa warmińskiego; uchwalenie projektu podatku z ziem i miast oraz ordynacji płac dla robotników rolnych, zagrodników etc.; kwestia nowego szeląga krzyżackiego 226
97. C. Grudziądz, 10—14 X 1490
Instrukcja zjazdu stanów dla wysłanników toruńskich w sprawie poselstwa do biskupa warmińskiego. 238

XV. Zjazd w Grudziądzu 31 X 1490

98. A. Toruń, 18 X 1490
Torunianie do gdańszczan w sprawie poselstwa stanów do Piotrkowa ze zjazdu w Grudziądzu z dnia 31 X 1490. 239
99. B. Koło Koszyc, 21 X 1490
Jan Olbracht, król-elekt węgierski, prosi gdańszczan o pomoc pieniężną dla przyspieszenia zwycięstwa na Węgrzech (reg.). 240
100. C. Gdańsk, 1 XI 1490
Rada gdańska donosi Henrykowi von Suchten i Janowi Eggertowi, wysłannikom na zjazd w Grudziądzu, o wykonywaniu prawa nadbrzeżnego przez książęcego wójta z Lęborka; prośba o interwencję u króla w tej kwestii i w sprawie przyłączenia Lęborka i Bytowa do Prus. 240

101. D. Grudziądz, 3 XI 1490
Henryk von Suchten i Jan Eggert donoszą radzie gdańskiej o uzyskaniu pisma stanów do księcia pomorskiego w sprawie wykonywania prawa nadbrzeżnego; kwestie poselstwa biskupa warmińskiego do króla i podatku. 242
102. E. Grudziądz, 31 X—5 XI 1490
Reces zjazdu. Kwestia udziału biskupa i stanów warmińskich w podatku dla króla; sprawa poselstwa biskupa warmińskiego do króla. Uchwalenie podatku dla króla przez stany; projekt ordynacji o placach dla robotników rolnych, ściganiu zbiegłych chłopów i czeladzi. Wybór poselstwa stanów do króla. 243
- 103.* F. koniec XV wieku
Projekt ordynacji dla chłopów i czeladzi Prus Krzyżackich. . . . 255

XVI. Poselstwo w Piotrkowie 6 XII 1490

104. A. Piotrków, 13 XI 1490
Kazimierz Jagiellończyk wyraża zadowolenie biskupowi chełmińskiemu Stefanowi i przedstawicielom stanów pruskich z powodu zamierzonego wysłania do niego poselstwo 257
- 105.* B. Sztum, 15 XI 1490
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, odsyła gdańszczanom konia, pożyczonego posłańcowi królewicza Jana Olbrachta; skarga na uprowadzenie 5 poddanych ze Stalewa przez ludzi starosty malborskiego. 258
106. C. Toruń, 29 XI 1490
Jan Ferber i Herman German, wysłannicy gdańscy, do rady gdańskiej o rokowaniach w związku z poselstwem stanów do króla; prośba biskupa warmińskiego o interwencję stanów w jego sprawie u króla 259
- 107.* D. Piotrków, 1 XII 1490
Kazimierz Jagiellończyk oświadcza gdańszczanom, że nie mają prawa zabraniać bydgoszczanom przewozu Wisłą piwa i innych towarów, gdyż należy to wyłącznie do jego kompetencji. 260
108. E. Piotrków, 6—8 XII 1490
Reces poselstwa stanów pruskich. Ostry spór o osobne obrady poselstwa z królem bez udziału panów koronnych i pojęcie indygenatu; kwestia podatku dla króla i zbudowania pałaców dla niego w wielkich miastach pruskich. Król odmawia prośbie o uznanie Łukasza Watzenrodego biskupem warmińskim. 261

XVII. Zjazd w Tczewie 1 I 1491

109. A. Sztum, 20 XII 1490
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, do gdańszczan w sprawie przetransportowania prochu i dział dla królewicza Jana Olbrachta (reg.). 269

XXIV

110. B. Sztum, 21 XII 1490
Tenże do gdańszczan w sprawie Gniewu i komisji królewskiej do załatwienia sporów z Zakonem o Mierzę Wiślaną i kutle (reg.). 270
111. C. Przybranowo (?), 21 XII 1490
Krzesław Kurozwęcki, kanclerz koronny, do Mikołaja Bażyńskiego, wojewody malborskiego, z prośbą o interwencję u gdańszczan w sprawie pożyczki 800—1000 guldenów dla królewicza Jana Olbrachta pod zastaw okręgu puckiego. 270
112. D. Koło Koszyc, 22 XII 1490
Jan Olbracht, elekt królestwa węgierskiego, donosi gdańszczanom o skutecznych interwencjach u króla w ich sprawach; dziękuje za obiecane działa i proch i uchwalenie podatków dla króla. Upoważnia wojewodę malborskiego do rozmów w swoim imieniu. 271
113. E. Tczew, 1—4 I 1491
Reces zjazdu. Relacja z poselstwa stanów do króla w Piotrkowie i kwestia podatku dla króla; skargi małych miast na ruinę gospodarczą. Uchwała o wysłaniu poselstwa do biskupa warmińskiego i zaproszenie kapituły warmińskiej na zjazd w Dzierzgoniu w dniu 22 I 1491. 272
114. F. Sztum, 8 I 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, do gdańszczan o przybyciu kapelana kanclerza Kurozwęckiego dla odebrania od nich pożyczki oraz że odmówił prośbie królewicza Jana Olbrachta o uzyskanie pożyczki u gdańszczan 282
115. G. Sztum, 8 I 1491
Tenże wyjaśnia królewiczowi Janowi Olbrachtowi, że pożyczkę dla niego król zaciągnął u gdańszczan; pieniądze podatkowe stanów są przeznaczone wyłącznie dla króla. 283

XVIII. Zjazd w Grudziądzu 6 III 1491

116. A. S. l., przed 15 I 1491
Łukasz Watzenrode, biskup warmiński, odrzuca zaproszenie stanów pruskich wystosowane do kapituły i stanów Warmii o wzięcie udziału w zjeździe w Dzierzgoniu. 285
117. B. Toruń, 15 I 1491
Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, przesyła Mikołajowi Bażyńskiemu odpowiedź biskupa warmińskiego (nr 116); zwoływanie zjazdu w Dzierzgoniu jest więc bezcelowe (reg.). 286
118. C. Toruń, 29 I 1491
Torunianie oświadczają gdańszczanom, iż zawsze opowiadali się za zwołaniem wspólnego zjazdu stanów z biskupem i kapitułą warmińską; projekt swój podtrzymują nadal mimo wysłania posłańca do króla przez wojewodę malborskiego 286

119. D. Golub, 19 II 1491
Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan do przesłania pieniędzy podatkowych dla króla na zjazd w Grudziądzu w dniu 6 III 1491; omawiana będzie tam sprawa biskupstwa warmińskiego i inne. 287
120. E. Golub, 19 II 1491
Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, do torunian w tej samej sprawie (reg.). 289
121. F. Sztum, 19 II 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, do gdańszczan o przybyciu posła królewskiego po odbiór pieniędzy podatkowych stanów; wiadomości z dworu królewskiego (reg.). 289
122. G. Sztum, 19 II 1491
Tenże donosi gdańszczanom w imieniu króla o jego wielkim zwycięstwie nad Tatarami koło Lublina; odroczenie przyjazdu króla do Prus. 289
123. H. Toruń, 25 II 1491
Torunianie oświadczają gdańszczanom, że nie zamierzają złożyć pieniędzy podatkowych przedstawicielowi rycerstwa ziemi chełmińskiej lub posłowi króla; doręczą je królowi tylko za pośrednictwem poselstwa stanów 290
- 124.* I. Kcynia, 4 III 1491
Mikołaj z Kutna, wojewoda łęczycki i starosta generalny wielkopolski, do torunian w sprawie zamknięcia drogi z Polski do Wrocławia dla wszystkich kupców. 291
125. J. Grudziądz, 6—8 III 1491
Reces zjazdu. Szereg spraw wewnętrzno-pruskich i wykroczeń starostów polskich; uchwała o zaproszeniu biskupa warmińskiego i jego poddanych na zjazd w Dzierzgoniu w dniu 17 IV 1491. Wybór poselstwa do króla i biskupa warmińskiego oraz ułożenie instrukcji 292
- 126.* K. Toruń, 15 III 1491
Torunianie przesyłają gdańszczanom pełnomocnictwo na zjazd Hanzy z Anglikami w Antwerpii; kwestia zakazu handlu kupców polskich z Wrocławiem. 303
127. L. Gdańsk, 15 III 1491
Jan Chełmski, notariusz królewski, domaga się od Mikołaja Bażyńskiego, wojewody malborskiego, aby nie powstrzymywał gdańszczan od wypłacenia królowi 2 tysięcy flor. węg. na poczet podatku ziem pruskich. 304
128. M. Sztum, 16 III 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, przesyła gdańszczanom odpis pisma Jana Chełmskiego (nr 127), zgadza się na wydanie pieniędzy królowi nawet wbrew uprzednim uchwałom. 305

XXVI

XIX. Zjazd w Dzierzgoniu 17 IV 1491

129. A. Lidzbark Warm., 21 III 1491
Łukasz Watzenrode, biskup warmiński, odpowiada stanom pruskim, że gotów jest przyjąć ich poselstwo dopiero w dniu 31 III 1491 we Fromborku. 306
130. B. Sztum, 22 III 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, prosi gdańszczan, aby nakłonili Andrzeja z Boroszewa do udziału w poselstwie do biskupa warmińskiego; Maciej Rabe zgodził się już na uczestnictwo. . . . 306
131. C. Sztum, 24 III 1491
Tenże donosi gdańszczanom o odpowiedzi biskupa warmińskiego (nr 129) i zgodzie Andrzeja z Boroszewa na posłowanie do Fromborka z Maciejem Rabem (reg.). 307
132. D. Sztum, 4 IV 1491
Tenże donosi gdańszczanom, że biskup warmiński obiecał przybyć na zjazd stanów w Dzierzgoniu w dniu 17 IV 1491 (reg.). . . . 308
133. E. Dzierzgoń, 17—20 IV 1491
Reces zjazdu. Dyskusja między radą pruską a biskupem warmińskim, który wyrzuca opuszczenie jego sprawy u króla; odnowienie postanowień konfederacji toruńskiej z 1485 r. o obronie przywilejów pruskich. Wybór poselstwa do króla, które ma uzyskać łaskę dla biskupa warmińskiego. 308
- 134.* F. Sandomierz, 18 IV 1491
Mandat Kazimierza Jagiellończyka do Jana Oporowskiego i przedstawicieli stanów pruskich polecający im rozstrzygnięcie sporów powstałych z jednej strony między w. mistrzem i biskupem pomorzańskim, a z drugiej — między Zbigniewem Tęczyńskim, starostą malborskim, Leonardem Dąbrowskim i gdańszczanami (reg.). . . . 322
135. G. Sandomierz, 22 IV 1491
Kazimierz Jagiellończyk wzywa Mikołaja Bażyńskiego, wojewodę malborskiego, aby zebrał pieniądze podatkowe stanów pruskich i przechował je do dyspozycji króla 322

XX. Zjazd w Grudziądzu 29 V 1491

136. A. Lidzbark Warm., 7 V 1491
Łukasz Watzenrode, biskup warmiński, donosi Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, że poddani jego uchwalili pomoc dla króla, o czym zawiadomią na zjeździe w Grudziądzu w dniu 29 V 1491. 323
137. B. Dzierzgoń, 7 V 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, do gdańszczan w sprawie zjazdu w Grudziądzu w dniu 29 V 1491 i poselstwa z udziałem Andrzeja z Boroszewa i Rabego (reg.). 324
138. C. Toruń, 13 V 1491
Torunianie oświadczają gdańszczanom, że sprzeciwiają się wypłaceniu pieniędzy podatkowych Mikołajowi Bażyńskiemu na zjeździe w Grudziądzu; należałoby je wpłacić wprost królowi . . . 324

139. D. Sztum, 14 V 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, przesyła gdańszczanom kopię pisma królewskiego (nr 134*) oraz biskupa warmińskiego (nr 136) wyrażając swoje obawy co do przyjęcia przez króla pomocy od stanów warmińskich. 325
- 140.* E. Nowe Miasto Korczyn, 25 V 1491
Kazimierz Jagiellończyk odpowiada gdańszczanom, że nie zgadza się na pozostawienie wioski Zblewo w zastawie ich obywatela Jana Snidighauszena, gdyż należy ona od dawna do zamku grudziądzkiego (reg.). 327
141. F. Grudziądz, 29—31 V 1491
Reces zjazdu. Poselstwo biskupa warmińskiego oświadcza, że stany i kapituła warmińska udzieli królowi pomocy dopiero po załatwieniu kwestii obsady biskupstwa warmińskiego; uchwała o odbyciu ponownego zjazdu w Grudziądzu w dniu 29 VI 1491 wobec oporu Warmii w sprawie podatku dla króla. 327
142. G. Nowe Miasto Korczyn, 30 V 1491
Krzysztof Kurozwęcki, kanclerz koronny, wzywa gdańszczan do wypłaty należnych mu 400 florenów oraz wymiany na lepszą monetę 400 florenów wypłaconych pod zastaw Pucka. Ponieważ w niemieckim tłumaczeniu aktu zastawu wprowadzili zmiany sprzeczne z tekstem łacińskim, nie może go potwierdzić. 335

XXI. Zjazd w Grudziądzu 29 VI 1491

143. A. Toruń, 14 VI 1491
Torunianie proponują gdańszczanom, aby ściągniętych sum podatkowych nie oddawać na zjeździe w Grudziądzu, lecz wysłać z nimi posłów do króla wraz z petycjami stanów. 336
144. B. Lidzbark Warm., 17 VI 1491
Łukasz Watzenrode, biskup warmiński, donosi Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, o uchwaleniu pomocy dla króla przez stany warmińskie pod warunkiem zachowania uprawnień Warmii. 337
- 145.* C. Preszów, 19 VI 1491
Jan Olbracht, król węgierski, do burgrabiego i burmistrzów gdańskich o rozwoju sytuacji na Węgrzech; ustanawia wojewodę malborskiego swym pełnomocnikiem wobec gdańszczan (reg.). 338
146. D. Elbląg, 22 VI 1491
Elblążanie do Jana von Tieffen, w. mistrza, w sprawie zapiaszczania cieśniny bałgijskiej i uiszczenia tam cła funtowego przez kupców holenderskich (reg.). 339
147. E. Sztum, 25 VI 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, przesyła gdańszczanom odpis listu biskupa warmińskiego (nr 144) i prosi o wyrażenie opinii na zjeździe stanów w dniu 29 VI 1491. 339

XXVIII

- 148.* F. Norymberga, 25 VI 1491
Albrecht, książę saski, poleca Łukaszowi Watzenrodemu, biskupowi warmińskiemu, Marcina Cunitza, kanclerza biskupa merse-burskiego, który uzyskał od króla rzymskiego Maksymiliana pole-cenie do kapituły warmińskiej, aby go do niej przyjęto. . . . 340
149. G. Grudziądz, 29 VI—2 VII 1491
Reces zjazdu. Sprawy zamykania cieśniny bałgijskiej i żeglugi; kwestia podatku dla króla; skarga Macieja Marszejdy na wło-darza biskupa wrocławskiego. Wybór posłów stanów do króla i bi-skupa warmińskiego; skargi ziem na samowolę małych miast. . . 340
150. H. Grudziądz, 30 VI 1491
Stany Prus Królewskich do Jana von Tieffen, w. mistrza, w spra-wie zapiaszczania cieśniny bałgijskiej i zakazu wywozu zboża przez nią, wydanego przez Zakon wbrew „wieczystemu pokojowi“ (reg.). 350
- 151.* I. Prabuty, 15 VII 1491
Jan IV, biskup pomezański, do Łukasza Watzenrodego, biskupa warmińskiego, o swoich sporach z Zakonem Krzyżackim i ustó-sunkowaniu się do jego członków (reg.). 351
152. J. Sztum, 17 VII 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, przesyła gdańszczanom kopie niezachowanej odpowiedzi w. mistrza na pismo stanów (nr 150) i relacji Tilemanna von Allen, posła do biskupa warmińskie-go (reg.). 351
- 153.* K. Malbork, 21 VII 1491
Piotr Szorc, starosta kiszewski, do gdańszczan w sprawie zakazu wywozu soli z Prus na Mazowsze i podejrzanych przygotowań wo-jennych Zakonu (reg.). 352

XXII. Zjazd w Grudziądzu 21 IX 1491

154. A. Malbork, 13 VIII 1491
Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, skarży się w imieniu se-kretarza i podskarbiego biskupa wrocławskiego Piotra z Bnina na gwałty Macieja Marszejdy wobec poddanych biskupa w Subko-wach i Chełmie oraz na fortyfikowanie kościoła w Przywidzu; prosi o interwencję 352
155. B. Sztum, 14 VIII 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, do gdańszczan w spra-wie uiszczenia podatku dla króla przez obywateli mających posiadłości i kutle na Mierzei Wiślanej i Szkar pawach w woje-wództwie malborskim. 353
156. C. Sztum, 23 VIII 1491
Tenże do gdańszczan w sprawie zagrożenia pokoju spowodowane-go fortyfikowaniem kościoła w Przywidzu przez Macieja Marszej-dę; wyniki poselstwa Mikołaja Locke do króla. 354

157. D. Lidzbark Warm., 1 IX 1491
Łukasz Watzenrode, biskup warmiński, do Mikołaja Bażyńskiego, wojewody malborskiego, w sprawie zjazdu stanów w Grudziądzu 21 IX 1491 (reg.). 357
158. E. S. I., przed 8 IX 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom o przybyciu posłów królewskich Pampowskiego i Jana Chełmskiego w sprawie przesłania pieniędzy podatkowych podskarbiemu koronnemu; poselstwo Pampowskiego do Zakonu. 358
- 159.* F. Radom, 19 IX 1491
Mandat Kazimierza Jagiellończyka do gdańszczan w sprawie wypłaty kwitancji jego lekarzowi Janowi Liberhandtowi (reg.). . . . 359
160. G. Sulechów (?), 19 IX 1491
List „odpowiedni“ kilku rycerzy (śląskich?) do miast Elbląga, Gdańska i Torunia. 359
161. H. Grudziądz, 21—24 IX 1491
Reces zjazdu. Sprawa pomocy stanów w ukaraniu Marszejdy, uczestnictwa w komisji rozjemczej dla sporów z Zakonem, zdjęcie klątwy nałożonej przez biskupa chełmińskiego i złożenia pieniędzy podatkowych dla króla. Kwestia regulowania żeglugi przez Gdańsk za wiedzą stanów; opór ich przeciw udziałowi panów koronnych w komisji dla sporów z Zakonem; poselstwo biskupa warmińskiego. 359
- XXIII. Zjazd w Grudziądzu 20 XI 1491
- 162.* A. Bydgoszcz, 2 X 1491
Andrzej Kościelecki, starosta bydgoski, do gdańszczan w sprawie wypłaty kwitancji królewskiej (reg.). 382
- 163.* B. Malbork, 7 X 1491
Czterej namiestnicy zamku malborskiego do gdańszczan w sprawie represji starosty Zbigniewa Tęczyńskiego wobec bydgoszczan. . . . 383
164. C. Toruń, 12 X 1491
Torunianie do gdańszczan w sprawie recesu zjazdu Hanzy w Antwerpii i sporu Gdańska z Elblągiem o Mierzę Wiślaną 384
165. D. Grodno, 14 X 1491
Król Lew Aleksander Jagiellończyk donosi stanom pruskim o swoich interwencjach u króla w ich interesie. 385
166. E. Grodno, 14 X 1491
Kazimierz Jagiellończyk poleca Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, aby wypłacił w Toruniu pieniądze podatkowe stanów podskarbiemu Piotrowi Kurozwęckiemu. 385
167. F. Grodno, 14 X 1491
Tenże oświadcza stanom pruskim, że zajmie się ludźmi, którzy przesłali im listy „odpowiednie“; kwestia Marszejdy i udziału starostów królewskich w płaceniu podatku. 386

XXX

168. G. Grodno, 24 X 1491
Tenże poleca Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, przekazać pieniądze podatkowe stanów w Toruniu Piotrowi Kurozwęckiemu, podskarbiemu koronnemu; upoważnia Mikołaja Kalińskiego do pertraktacji z wojewodą. 387
169. H. Toruń, 27 X 1491
Torunianie donoszą gdańszczanom o przesłaniu recesu zjazdu Hanzy w Antwerpii Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, ponieważ reces dotyczy całego kraju; konieczność zwołania zjazdu stanów. 387
170. I. Sztum, 30 X 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, przesyła gdańszczanom odpisy listów króla Kazimierza i królewicza Aleksandra Jagiellończyka (nr 165—167) i prosi o radę w sprawie wypłaty podatku królewskiego; kwestia recesu zjazdu Hanzy w Antwerpii winna zostać odroczone do najbliższego zjazdu stanów. 388
171. J. Gdańsk, 3 XI 1491
Gdańszczanie odpowiadają Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, że w sprawie wypłaty pieniędzy podatkowych dla króla winien stosować się do uchwał ostatniego zjazdu stanów; sprawa recesu zjazdu Hanzy w Antwerpii. 390
172. K. Golub, 4 XI 1491
Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan na zjazd do Grudziądza w dniu 20 XI 1491 (reg.). 391
173. L. Sztum, 5 XI 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, przesyła gdańszczanom kopię listu króla (nr 168) i podaje treść swojej odpowiedzi; sprawa recesu zjazdu Hanzy w Antwerpii i Marszejdy (reg.). 391
- 174.* M. Dorsuniszki, 26 XI 1491
Kazimierz Jagiellończyk zakazuje radzie gdańskiej płacenia taksy nałożonej na Gdańsk przez króla rzymskiego Maksymiliana i poleca przesłać oryginały jego pism przez posła Jana Biezdrowskiego. 392

XXIV. Zjazd w Tczewie 1 I 1492

175. A. Sztum, 13 XII 1491
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, do gdańszczan w sprawie poselstwa stanów do króla na Litwę, kwestii biskupa warmińskiego, zniewagi wyrządzonej poselstwu pruskiemu w Piotrkowie i oddawania zamków do „wiernych rąk“ przez króla; poselstwo w. mistrza do wojewody i sprawa pogarszania monety przez Zakon. 393

176. B. Tczew, 1—4 I 1492

Reces zjazdu. Uchwała o wysłaniu poselstwa stanów i kapituły warmińskiej do króla; kwestia żądań pieniężnych Maksymiliana wobec Gdańska; spory stanów z gdańszczanami o nadużycia miar i wag oraz o prawo zamykania żeglugi; spory Nowego Miasta ze starostą Wilkanowskim i Gdańska z Elblągiem 396

XXV. Poselstwo w Wilnie 10 II 1492

177. A. Sztum, 21 I 1492

Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, do gdańszczan w sprawie poselstwa stanów do króla (reg.). 404

178. B. Elbląg, 26 I 1492

Jerzy Beck i Henryk von Suchten, wysłannicy gdańscy, donoszą radzie gdańskiej o częściowym zebraniu się członków poselstwa stanów do króla w Wilnie; sprawa Roszekego 405

179. C. Wilno, 10—18 II 1492

Reces poselstwa stanów pruskich do Kazimierza Jagiellończyka. Nieprzyjęcie przez króla posłów kapituły warmińskiej mimo próśb delegatów stanów; dyskusja na temat zachowania przywilejów pruskich przez króla. Ostry atak króla przeciw Tungenowi i Łukaszowi Watzenrodemu. Szczegółowe skargi poselstwa stanów zwłaszcza co do naruszania prawa przez starostów polskich, obciążania szarwarkami na Żuławach i zwrotu Lęborka i Bytowa. Skargi wysłannika starosty malborskiego na gdańszczan. Kwestia poselstwa stanów do w. mistrza w sprawach handlowych i majątkowych; sprawa wysyłki królewskiego zboża do Gdańska, sprawa stacji i pałaców należnych królowi w wielkich miastach . . . 406

180. D. Sztum, 15 III 1492

Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom o wyniku rokowań z w. mistrzem. 442

181. E. Sztum, 17 III 1492

Tenże do gdańszczan o stanowisku w. mistrza w sprawie soli. . . . 444

XXVI. Zjazd w Tczewie 8 IV 1492

182. A. Lidzbark Warm., 18 III 1492

Łukasz Watzenrode, biskup warmiński, upoważnia Sanderą von Loyden, burmistrza braniewskiego, do rokowań z gdańszczanami (reg.). 444

183. B. Golub, 19 III 1492

Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan na zjazd do Tczewa w dniu 8 IV 1492 (reg.). 445

XXXII

184. C. Tczew, 8—9 IV 1492
 Reces zjazdu. Relacja Stefana z Nidzicy, biskupa chełmińskiego, z poselstwa królewskiego w sprawie jego rezygnacji i przekazania biskupstwa w ręce króla. Sprawa wykupu Pucka, Marszejdy, przybycia króla do Prus i sporu Nowego Miasta z Wilkanowskim. Poselstwo Łukasza Watzenrodego wzywa do obrony przywilejów, zagrożonych postępowaniem króla; obietnice pomocy ze strony stanów. 445
185. D. Toruń, 18 IV 1492
 Torunianie do gdańszczan o poselstwie doktora Jana Liberhandta, który w imieniu króla zakazał kapitule chełmińskiej wyboru nowego biskupa po śmierci obecnego bez zgody królewskiej; Liberhandt udaje się do Gdańska 449
186. E. Sztum, 24 IV 1492
 Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, przesyła gdańszczanom niezachowaną kopię pisma torunian i prosi o naradzenie się (reg.). 450
- XXVII. Zjazd w Grudziądzu 27 V 1492
187. A. Golub, 4 V 1492
 Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan na zjazd w Grudziądzu w dniu 27 V 1492 (reg.). 451
- 188.* B. Sztum, 7 V 1492
 Jerzy Bażyński, starosta tolkmicki i Mikołaj Cema, burgrabia sztumski, skarżą się gdańszczanom na szkody wyrządzane przez ludzi starosty malborskiego w dobrach starostwa sztumskiego. . . . 45
189. C. Lidzbark Warm., 10 V 1492
 Łukasz Watzenrode, biskup warmiński, donosi Janowi Ferberowi, burmistrzowi gdańskiemu, o wojennych planach króla wobec Warmii; apel o wspólną obronę zagrożonych przywilejów i przywrócenie zgody wśród stanów. 45
190. D. Grudziądz, 27—29 V 1492
 Reces zjazdu. Skarga Mikołaja Wulkowskiego, wojewody pomorskiego, o napaść na niego na rokach sądu ziemskiego w Świeciu; narady nad poselstwem biskupa warmińskiego i nad wynikami poselstwa w Wilnie; uchwała o zachowaniu jednolitej postawy wspólnie z Warmią w wypadku przybycia króla do Prus. Pogłoska o śmierci króla i projekt zwołania zjazdu z udziałem biskupa warmińskiego. Uchwała o swobodnym wywozie zboża morzem; sprawa spłaty Swejdniczera i kwestia Mierzei Wiślanej . . 45
- 191.* E. 1454—1492
 Rota przysięgi członków rady pruskiej z czasów Kazimierza i Aleksandra Jagiellończyków 46

XXXII

184. C. Tczew, 8—9 IV 1492
 Reces zjazdu. Relacja Stefana z Nidzicy, biskupa chełmińskiego, z poselstwa królewskiego w sprawie jego rezygnacji i przekazania biskupstwa w ręce króla. Sprawa wykupu Pucka, Marszejdy, przybycia króla do Prus i sporu Nowego Miasta z Wilkanowskim. Poselstwo Łukasza Watzenrodego wzywa do obrony przywilejów, zagrożonych postępowaniem króla; obietnice pomocy ze strony stanów. 445
185. D. Toruń, 18 IV 1492
 Torunianie do gdańszczan o poselstwie doktora Jana Liberhandta, który w imieniu króla zakazał kapitule chełmińskiej wyboru nowego biskupa po śmierci obecnego bez zgody królewskiej; Liberhandt udaje się do Gdańska 449
186. E. Sztum, 24 IV 1492
 Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, przesyła gdańszczanom niezachowaną kopię pisma torunian i prosi o naradzenie się (reg.). 450
- XXVII. Zjazd w Grudziądzu 27 V 1492
187. A. Golub, 4 V 1492
 Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan na zjazd w Grudziądzu w dniu 27 V 1492 (reg.). 451
- 188.* B. Sztum, 7 V 1492
 Jerzy Bażyński, starosta tolkmiński i Mikołaj Cema, burgrabia sztumski, skarżą się gdańszczanom na szkody wyrządzane przez ludzi starosty malborskiego w dobrach starostwa sztumskiego. . . 451
189. C. Lidzbark Warm., 10 V 1492
 Łukasz Watzenrode, biskup warmiński, donosi Janowi Ferberowi, burmistrzowi gdańskiemu, o wojennych planach króla wobec Warmii; apel o wspólną obronę zagrożonych przywilejów i przywrócenie zgody wśród stanów. 453
190. D. Grudziądz, 27—29 V 1492
 Reces zjazdu. Skarga Mikołaja Wulkowskiego, wojewody pomorskiego, o napaść na niego na rokach sądu ziemskiego w Świeciu; narady nad poselstwem biskupa warmińskiego i nad wynikami poselstwa w Wilnie; uchwała o zachowaniu jednolitej postawy wspólnie z Warmią w wypadku przybycia króla do Prus. Pogłoska o śmierci króla i projekt zwołania zjazdu z udziałem biskupa warmińskiego. Uchwała o swobodnym wywozie zboża morskim; sprawa spłaty Swejdniczera i kwestia Mierzei Wiślanej . 454
- 191.* E. 1454—1492
 Rota przysięgi członków rady pruskiej z czasów Kazimierza i Aleksandra Jagiellończyków 460